

ZAKON BR. 08/L-103

O SISTEMU UPRAVLJANJA UČINKOM OPŠTINA I ŠEMI GRANTOVA ZASNOVANOJ NA UČINKU

Skupština Republike Kosovo,

Na osnovu člana 65. (1.) Ustava Republike Kosova,

usvaja:

ZAKON O SISTEMU UPRAVLJANJA UČINKOM OPŠTINA I ŠEMI GRANTOVA ZASNOVANOJ NA UČINKU

POGLAVLJE I OPŠTE ODREDBE

Član 1. Cilj

1. Ovaj zakon ima za cilj povećanje kvaliteta opštinskih usluga za građane merenjem učinka opština u izvršenju sopstvenih nadležnosti, uz istovremeno garantovanje finansijske podrške na osnovu postignutog nivoa pruženih usluga.
2. Ovaj zakon definiše načela, pravila, postupke i standarde merenja učinka opština kao i funkcionisanje granta zasnovanog na učinku.

Član 2. Delokrug

1. Ovaj zakon uređuje Sistem upravljanja učinkom opština i grantom za učinak opština, koji sprovode opštine a vodi Ministarstvo nadležno za lokalnu upravu.

Član 3. Definicije

1. Reči ili izrazi upotrebljeni u ovom zakonu imaju sledeće značenje:

- 1.1. **Grant za učinak opština (GUO)** – finansijski instrument za podsticanje koji se dodeljuje opštinama na osnovu njihovog učinka;
- 1.2. **Glavni dokument SUUO-a**–koncepte izgradnje i rada SUUO-a, korake i proces merenja učinka opština, sadržaj oblasti, rezultate i pokazatelje učinka kao i druge prateće dokumente za sprovođenje SUUO-a;
- 1.3. **Opština** – Osnovna jedinica lokalne samouprave u Republici Kosovu;
- 1.4. **Doprinosioci granta** - državne institucije, donatori domaće i međunarodne organizacije, organizacije civilnog društva;
- 1.5. **Koordinator za učinak opštine** –odgovorni opštinski službenik zadužen za koordinaciju procesa izveštavanja o učinku opštine;

1.6. **Merenje učinka** –metoda za dobijanje podataka za pokazatelje u odnosu na referentnu stopu definisanu dokumentima SUUO-a;

1.7. **Ministarstvo** –ministarstvo odgovorno za lokalnu samoupravu;

1.8. **Učinak opština** –nivo dostignuća opština u okviru jedne ili više oblasti pod njihovim nadležnostima kao ishod standardnog procesa prikupljanja, analize, provere i izveštavanja podataka;

1.9. **Zainteresovana strana** - ministarstva, opštine, doprinosioci, civilno društvo i građani;

1.10. **Pravila granta za učinak opština** - sistem posebnih pravila odobrenih od strane ministarstva podzakonskim aktom, koji definiše kriterijume i način ocenjivanja opština u cilju korišćenja šeme granta za učinak opština;

1.11. **SUUO** - Sistem upravljanja učinkom opština.

POGLAVLJE II OPŠTI PRINCIPI UPRAVLJANJA UČINKOM OPŠTINA I ŠEMA GRANTOVA ZASNOVANA NA UČINKU

Član 4. Princip zakonitosti

Institucije postupaju u skladu sa Ustavom, važećim zakonodavstvom i administrativnim pravilima za merenje učinka opština i dodelu granta za učinak.

Član 5. Princip transparentnosti

Odgovorne institucije slede otvoren pristup građanima i drugim zainteresovanim stranama u vezi sa učinkom opština i upravljanjem šemom granta za učinak.

Član 6. Princip supsidijarnosti

Merenje učinka se proteže što je više moguće na najbliže pružaoce usluga građanima, a uticaj granta odražava interese i potrebe građana opštine.

Član 7. Princip zasluge

1. Nivo postignutog učinka utiče na svrstavanje opština prema rezultatima prikazanim u ostvarivanju nadležnosti u izmerenim oblastima.

2. Grant učinka opština uzima u obzir nivo učinka opština kao i druge osobine definisane posebnim pravilima.

Član 8. Princip objektivnosti i nepristrasnosti

Odgovorne institucije moraju izveštavati i ocenjivati objektivno i nepristrasno.

Član 9.

Princip jednakosti i nediskriminacije

Odgovorne institucije postupaju u skladu sa principom jednakosti i nediskriminacije. Opštine u istoj situaciji tretiraju se na isti način. Nadležne institucije na poseban način izbegavaju svaku nepravednu diskriminaciju kako je definisano u Zakonu o zaštiti od diskriminacije.

POGLAVLJE III

INSTITUCIONALNE ODGOVORNOSTI ZA UPRAVLJANJE UČINKOM OPŠTINA

Član 10.

Institucije odgovorne za merenje učinka opština

1. Ministarstvo je institucija odgovorna za merenje učinka opština. Ministarstvo u saradnji sa institucijama državne uprave i opštinama koordiniše proces razvoja SUUO-a.
2. Opštine podležu merenju učinka u skladu sa pravilima SUUO-a utvrđenim u ovom zakonu i podzakonskim aktom.
3. Ministarstvo i opštine obezbeđuju potrebne resurse za sprovođenje procesa merenja učinka kroz strukture odgovorne za učinak opština.

Član 11.

Odgovornosti ministarstva

1. Ministarstvo je institucija odgovorna za upravljanje SUUO-om i grantom za učinak opština.
2. Za sprovođenje ovog zakona, ministarstvo:
 - 2.1. izrađuje podzakonske akate i dokumente politike za efikasnu primenu odredaba ovog zakona;
 - 2.2. razvija dovoljne kapacitete za SUUO i grant za učinak opština preko jedinice odgovorne za učinak;
 - 2.3. izrađuje i ažurira glavni dokument SUUO-a u saradnji sa institucijama državne uprave, opštinama i doprinosiocima;
 - 2.4. vodi postupke za prikupljanje, obradu, proveru i izveštavanje podataka o učinku;
 - 2.5. upravlja elektronskim informacionim sistemom u saradnji sa ministarstvom odgovornim za javnu upravu i sa Agencijom za informaciono društvo;
 - 2.6. vodi proces za procenu i dodelu granta za učinak opština.

Član 12.

Dužnosti i odgovornosti opštine

1. Opština je odgovorna za efikasan rad sistema upravljanja učinkom opštine. U tom smislu, opština ima sledeće odgovornosti:
 - 1.1. saraduje sa ministarstvom za izgradnju, razvoj i primenu sistema merenja učinka opština;

1.2. prikuplja, proverava i izveštava o podacima učinka opštine u skladu sa glavnim dokumentom;

1.3. upućuje preporuke izveštaja o učinku u cilju poboljšanja javnih usluga i upravljanja;

1.4. određuje strukture odgovorne za upravljanje procesom o učinku u opštini.

Član 13.

Odgovorna jedinica u ministarstvu za učinak

Sistemom upravljanja opštinskim učinkom i grantom za učinak upravlja jedinica odgovorna za učinak opština u skladu sa odredbama ovog zakona.

Član 14.

Strukture za merenje učinka u opštini

1. Merenjem učinka opštine upravlja predsednik opštine.

2. U svakoj opštini, gradonačelnik odlukom imenuje odgovorne službenike za izveštavanje za oblasti učinka opština kao i koordinatora za učinak opština.

3. Koordinator i službenici za izveštavanje treba da budu osobe iz redova javne službe i da imaju visok integritet kao i stručnu sposobnost u izvršavanju dužnosti i odgovornosti za koordinaciju procesa merenja učinka u opštini.

Član 15.

Dužnosti koordinatora za učinak opštine

1. Koordinator učinka je odgovoran za koordinaciju procesa izveštavanja sa službenicima za izveštavanje u oblastima SUUO-a, sprovođenje kriterijuma provere i izveštavanje podataka koji se šalju predsedniku na odobrenje.

Član 16.

Razrešenje koordinatora i službenika za izveštavanje

1. Koordinator za učinak može biti razrešen funkcije u kada:

1.1. ne primenjuje kriterijume člana 22. ovog zakona u vezi obezbeđenja kvaliteta podataka;

1.2. ne poštuje principe za merenje učinka utvrđene ovim zakonom;

1.3. kasno izveštava i stalno zanemaruje proces merenja učinka;

1.4. na zahtev samog koordinatora uz odobrenje predsednika opštine.

2. Kriterijumi za određivanje i razrešenje prikladno se primenjuju i na službenike za izveštavanje u oblastima merenja učinka.

3. U slučaju razrešenja koordinatora i službenika za izveštavanje, predsednik opštine u roku od petnaest (15) dana određuje druge službenike za obavljanje ovih funkcija.

POGLAVLJE IV SISTEM UPRAVLJANJA UČINKOM OPŠTINA

Član 17. Sastavni elementi SUUO -a

1. Sistem upravljanja učinkom opština je instrument za ocenjivanje učinka opština na osnovu oblasti, pokazatelja i podataka.
2. Oblasti, pokazatelji i podaci koji su deo SUUO-a zasnovani su samo na sopstvenim nadležnostima opština definisanim Zakonom o lokalnoj samoupravi i relevantnim zakonodavstvom na snazi.
3. Uključivanje sopstvenih nadležnosti u SUUO vrši se prema jasnim, merljivim, ostvarivim i nediskriminatornim kriterijumima za opštine.
4. Tokom izrade i revizije SUUO, Ministarstvo saraduje sa drugim zainteresovanim stranama uključujući: resorna ministarstva, opštine, druge institucije državne uprave, donatore i civilno društvo.
5. Ministarstvo podzakonskim aktom utvrđuje pravila, postupke i kriterijume za razvoj i revizije SUUO-a.

Član 18. Elektronski sistem za učinak opština

Ministarstvo uspostavlja elektronski sistem učinka u skladu sa sastavnim elementima sistema upravljanja učinkom opština.

POGLAVLJE V MERENJE UČINKA OPŠTINA

Član 19. Proces merenja učinka

1. Merenje učinka opština je proces koji se organizuje svake godine od strane ministarstva.
2. Rok za podnošenja izveštaja o učinku opština je najkasnije četrdeset i pet dana (45) od dana podnošenja zahteva ministarstva za podnošenje izveštaja.
3. Postupci merenja i drugi rokovi određuju se podzakonskim aktom.

Član 20. Upravljanje procesom u opštini

1. Predsednik opštine je odgovoran za upravljanje merenjem učinka u opštini i obezbeđuje da su ispunjeni svi kriterijumi kvaliteta podataka utvrđenih u članu 22. ovog zakona.
2. Dužnosti i ostale odgovornosti za upravljanje procesom merenja učinka definisane su podzakonskim aktom ministarstva.

Član 21. Merenje učinka opština od strane ministarstva

1. Jedinica za učinak opština odgovorna je za merenje učinka opština, nakon prijema podataka izveštavanih iz opština.

2. Jedinica učinka obezbeđuje ispunjenje i sprovođenje kriterijuma kvaliteta podataka definisanih članom 22. ovog zakona.

Član 22. Kvalitet podataka o učinku

1. Izveštavani podaci o učinku treba da budu tačni, potpuni, jasni, dokumentovani i da odražavaju stvaran učinak opštine.

2. Ministarstvo izrađuje jedinstvene metodologije za obezbeđivanje kvaliteta podataka u okviru glavnog dokumenta.

Član 23. Nevažeci podaci i mere isključivanja

1. Podaci koji ne ispunjavaju kriterijume kvaliteta smatraju se nevažecim podacima.

2. U slučaju da se tokom procesa provere utvrdi da je opština prijavila netačne podatke u poređenju sa referentnim dokumentima i da je to rezultiralo boljim učinkom, učinak te opštine u oblasti za koju su podaci netačni proglašava se nevažecim.

3. Ukoliko se dokaže da je opština prijavila netačne ili fiktivne podatke koji utiču na povećanje učinka u pokazateljima granta, ona se isključuje iz prava na korišćenje ovog granta u godini dodele.

Član 24. Pravo na žalbu

1. Opštine imaju pravo da daju komentare ili ulože prigovor na ocenu učinka, u roku od sedam (7) radnih dana od dana saopštenja rezultata.

2. Žalbu razmatra komisija za žalbe na učinak, formirana odlukom generalnog sekretara Ministarstva i sastoji se od tri (3) člana iz Ministarstva sa pravom glasa uz poštovanje kriterijuma polne zastupljenosti. Proces rešavanja pritužbi otvoren je za civilno društvo i donatore kao i za posmatrače.

3. Komisija za žalbe na učinak u roku od petnaest (15) radnih dana od isteka roka za prijem prigovora iz stava 1. ovog člana donosi rešenje po prigovoru opštine. Odluka Komisije je konačna i ne može se menjati.

Član 25. Odobrenje i objavljivanje rezultata učinka opština

1. Odgovorna jedinica Ministarstva sprovodi odluke žalbene komisije u izveštaju o učinku opština.

2. Godišnji izveštaj o radu objavljuje se uz saglasnost generalnog sekretara Ministarstva na službenoj veb stranici ministarstva i opština na službenim jezicima, najdalje do 31. maja godine kada se vrši procena.

POGLAVLJE VI GRANT ZA UČINAK OPŠTINA

Član 26. Cilj granta

Grant za učinak opština ima za cilj da stimuliše opštine da poboljšaju učinak u pružanju javnih usluga u određenim oblastima.

Član 27. Finansiranje granta

1. Grant za učinak opština čini poseban oblik finansijske podrške opštinama iz budžeta Kosova i otvoren je za druge fondove doprinosioca.
2. Grant za učinak mora da iznosi od dva zarez pet procenata (2,5%) ukupnog opštinskog granta, kako je definisano zakonom o lokalnim finansijama iz budžeta Kosova, za svaku fiskalnu godinu.
3. Iznos granta definisan u stavu 2. ovog člana uzima kao referencu samo vrednost opšteg granta opština i ne uzima se iz ovog granta, već iz drugih izdvajanja budžeta Kosova.
4. Grant za učinak se dodeljuje budžetu Ministarstva u skladu sa godišnjim zakonom o budžetskim izdvajanjima.

Član 28. Organi odgovorni za procenu i raspodelu granta za učinak opština

1. Komisija granta za učinak opština i tehnička grupa su organi odgovorni za procenu i dodelu granta za učinak opština.
2. Komisija granta za učinak opština je organ koji donosi odluke i osniva se odlukom ministra, u sledećem sastavu:
 - 2.1. generalni sekretar ministarstva;
 - 2.2. civilni službenik rukovodećeg nivoa ministarstva;
 - 2.3. civilni službenik iz ministarstva nadležnog za finansije.
3. u komisiji granta za učinak imaju pravo da učestvuju u svojstvu posmatrača predstavnici iz drugih ministarstava, organizacija koje doprinose i civilnog društva.
4. Tehnička grupa je organ stručnog nivoa sastavljena od javnih službenika jedinice odgovorne za opštinski učinak ili drugih organizacionih jedinica unutar ministarstva, kao i od predstavnika subjekata koji doprinose, koja se osniva odlukom generalnog sekretara, čiji je sastav utvrđen podzakonskim aktom.
5. Komisija za žalbe je organ osnovan odlukom ministra, odgovoran za razmatranje i odlučivanje o žalbama, koje opštine podnesu u vezi procene učinka za grant. Komisija za žalbe ima sledeći sastav:
 - 5.1. dva (2) civilna službenika iz ministarstva (jedan je predsedavajući);
 - 5.2. jedan (1) predstavnik civilnog društva.
6. Članovi komisije za grantove, tehničke grupe za evaluaciju grantova i komisije za žalbe za ocenu učinka ne mogu biti članovi komisije za žalbe za grant učinka.
7. Dužnosti i odgovornosti organa odgovornih za procenu i raspodelu granta za učinak opština definisani su podzakonskim aktom ministarstva.

Član 29.

Pravila granta za učinak

1. Pravila granta su utvrđena podzakonskim aktom ministarstva.
2. Pravila granta uključuju definiciju ciljeva granta, minimalne zahteve, sistem pokazatelja koji se mogu primeniti u ciklusima ocenjivanja, formulu za izračunavanje iznosa granta za svaku opštinu, rokove, izvore podataka i aspekte osiguranja njihovog kvaliteta kao i druga proceduralna pitanja granta.
3. Šema pokazatelja granta za učinak kao što su utvrđena pravila granta ne može se menjati u periodu kraćem od tri (3) godine od njihovog stupanja na snagu.
4. Pokazatelji granta učinka zasnivaju se na rezultatima sistema upravljanja učinkom opštine.

Član 30.

Pristup grantu

1. Sve opštine imaju pravo na pristup opštinskom grantu za učinak prema kriterijumima utvrđenim pravilima o grantu, osim u slučajevima navedenim u stavu 3. člana 23. ovog zakona.
2. Opštine dobijaju određeni iznos granta na osnovu formule za izračunavanje granta utvrđene u članu 32. ovog zakona.

Član 31.

Postupak ocenjivanja za grant

1. Ocenjivanje opština za grant učinka počinje nakon objavljivanja godišnjeg izveštaja o učinku opština za prethodnu godinu.
2. Ministarstvo obaveštava opštinu o rezultatu procene granta učinka u roku od sedam (7) dana nakon usvajanja izveštaja o proceni od strane Komisije za grantove.
3. Opštine imaju pravo žalbe na konačni izveštaj o proceni granta, u roku od sedam (7) dana od dana prijema obaveštenja prema stavu 2. ovog člana.
4. Komisija za žalbe na donacije u roku od sedam (7) radnih dana od dana isteka roka za žalbe donosi rešenje po prigovoru opštine. Odluka Komisije za žalbe je konačna i ne može se menjati.
5. Po završetku žalbenih postupaka, Ministarstvo saopštava konačne rezultate opštinskog granta za učinak, uključujući iznos ovog granta koji je zaradila svaka opština koji se dodeljuje za sledeću godinu. Rezultati treba da se objave najkasnije do 1. avgusta.
6. Sva druga proceduralna pitanja procene granta utvrđuju se podzakonskim aktom.

Član 32.

Izračunavanje iznosa granta učinka

1. Devedeset (90%) ukupnog iznosa granta za učinak opština dodeljuje se na osnovu sledeće formule:
 - 1.1. na osnovu relativnog učinka svake opštine, mereno prema pokazateljima granta učinka opština;
 - 1.2. težine granta za učinak opština u odnosu na ukupan dodeljen grant opštinama.

2. Deset procenata (10%) ukupnog iznosa granta učinka opština se dodeljuje kao dodatna nagrada za opštine na prva tri (3) mesta sa najboljim učinkom.

3. Detaljni kriterijumi formule za obračun granta utvrđeni su podzakonskim aktom ministarstva.

Član 33.

Upravljanje fondovima granta za učinak

1. Upravljanje sredstvima granta za učinak je regulisano važećim zakonom.

2. Upravljanje sredstvima granta za učinak od strane davaoca doprinosa se utvrđuje sporazumom između strana.

3. Grant za učinak mora da se potrošiti u kategoriji kapitalnih investicija.

Član 34.

Podzakonski akti

Ministarstvo u roku od šest (6) meseci od stupanja na snagu ovog zakona donosi podzakonski akt za sprovođenje ovog zakona.

Član 35.

Odredbe za stavljanje van snage

Stupanjem na snagu ovog zakona, ukida se Uredba 01/2020 o sistemu upravljanja učinkom i šeme grantova zasnovano na učinku.

Član 36.

Prelazne odredbe

Postupci koji su pokrenuti za merenje učinka i ocenjivanje grantova pre stupanja na snagu ovog zakona, biće uspostavljeni i završeni u skladu sa prethodnim važećim zakonskim propisima.

Član 37.

Stupanje na snagu

Ovaj zakon stupa na snagu petnaest (15) dana nakon objavljivanja u Službenom listu Republike Kosovo.

Zakon br. 08/L-103

21. jul 2022.

Proglašeno ukazom Br. DL-253/2022, dana 08.08.2022, od strane Predsednice Republike Kosova Vjosa Osmani-Sadriu